

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

I Semester B.C.A./B.H.M./ Degree Examination, August - 2021

SANSKRIT

Kumara Sambhavam V Canto, Grammar and Comprehension

Paper - I

(CBCS Semester Freshers and Repeaters 2019-20 and onwards Scheme)

Time : 3 Hours

Maximum Marks : 70

Instructions to Candidates:-

- 1) Answer in Sanskrit/ Kannada Or English.
- 2) Q No. I and V Should be answered in Sanskrit only.

I. समीचीनं उत्तरं चित्वा लिखत।

ನರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಒರೆಯಿರಿ.

Choose the correct answer.

(10×1=10)

- 1) कालिदासस्य कृतिः का?

अ) किरातार्जुनीयम्	आ) नैषधीयचरितम्	इ) रघुवंशम्	ई) शिशुपालवधम्
--------------------	-----------------	-------------	----------------
- 2) शिवपुराणाधारितं महाकाव्यं किम्?

अ) रघुवंशम्	आ) मेघद्रुतम्	इ) कुमारसम्भवम्	ई) नैषधीयचरितम्
-------------	---------------	-----------------	-----------------
- 3) पार्वत्याः पिता कः?

अ) हिमालयः	आ) महेन्द्रगिरीः	इ) सद्याद्रिः	ई) विन्ध्यपर्वतः
------------	------------------	---------------	------------------
- 4) शिवः केन रूपेण पार्वत्याः तपोवनं प्रविष्टवान्?

अ) बह्वचारिस्त्रूपेण	आ) ब्रह्मरूपेण	इ) विष्णुरूपेण	ई) कामरूपेण
----------------------	----------------	----------------	-------------
- 5) किं पावनं बभूव?

अ) तपोवनम्	आ) चन्द्रवनम्	इ) दण्डकारण्यम्	ई) तस्ववनम्
------------	---------------	-----------------	-------------
- 6) आद्यं धर्मसाधनं किम्?

अ) धनम्	आ) शरीरम्	इ) गृहम्	ई) विद्या
---------	-----------	----------	-----------

7) किं न अन्विष्यति?

अ) रत्नम्

आ) कनकम्

इ) पुष्पम्

ई) कलत्रम्

8) वृष्णराजकेतनः कः?

अ) विष्णुः

आ) कार्तिकेयः

इ) शिवः

ई) कुबेरः

9) पिनाकपाणिं वरयितुं का इच्छति?

अ) सरस्वती

आ) पार्वती

इ) लक्ष्मी

ई) राधा

10) पार्वत्याः अपरं नाम किम्?

अ) अपर्णा

आ) शान्ता

इ) मेनका

ई) ऊर्वशी

II द्वयोः प्रश्नयोः प्रबन्धात्मकं उत्तरं लिखत।

(2×10=20)

योवृद्धादर्था एरद्दु पृथ्वैग्नेगं पृथ्वैवन्नु बर्तयिरि.

Write an essay on any two of the following.

1. महाकाव्यानां लक्षणानि लिखत।

महाकाव्यगङ्ग लक्षणगङ्गन्नु बर्तयिरि.

Write the Characteristics of Mahakavyas.

2. जटिलः पार्वत्याः योगक्षेमविषये किं पृच्छति? विशदयत

जटिलन्नु पावैतीय योगक्षेमवन्नु विचारिसिद रीतियन्नु विवरिसिरि.

Describe the way in which Jatila enquired the well being of parvathi.

3. पार्वत्याः तपश्चर्या विशदयत।

पावैतीय तपश्चर्यवन्नु विवरिसिरि.

Describe the performance Penance of Parvathi.

III त्रयाणां श्लोकानां अनुवादं कृत्वा विवृणुत।

(3×4=12)

योवृद्धादर्था मुरु श्लोकगङ्गन्नु अनुवादिसि विवरिसि.

Translate and explain any Three of the following

1) तथा समक्षं दहता मनोभवं पिनाकिना भग्नमनोरथा सती।

निनिन्द रूपं हृदयेन पार्वती प्रियेषु सौभाग्यफला हि चारूता॥

- 2) इति ध्रुवेच्छामनुशासती सतां शशाङ्कं मेना न नियन्तुमुद्यमात्।
क ईप्सितार्थस्थिरं निश्चयं मनः पर्यशं निमाभिमुखं प्रतीपयेत्॥
- 3) प्रतिक्षणं सा कृतरोमविक्रिया ब्रताय मौञ्जीं त्रिगुणां बभार याम्।
अकारि तत्पूर्वनिबद्धया तथा सरागमस्या रसनागुणास्पदम्॥
- 4) अतन्द्रिता सा स्वयमेव वृक्षकान् घटस्तनप्रसवणैर्वर्वर्धयत्।
गुहोऽपि येषां प्रथमाप्रजन्मनां न पुत्रवात्सल्यमपाकरिष्यति॥
- 5) शुचौ चतुर्णां ज्वलतां हविर्भुजां शुचिस्मिता मध्यगता सुमध्यमा।
विजित्य नेत्रप्रतिघातिनीं प्रभां अनन्यदृष्टिः सवितारमैक्षतः॥

IV द्वयोः सप्तन्दर्भं विवृणुता।

(2×4=8)

யാദ്വാദാദരൂ എറഡൻ്റു നീംഡഭ്രംസംഗിഠ വീവരിസിരി.

Annotate any Two of the following

- 1) न धर्मवृद्धेषु वयः समीक्षते।
2) निषेदुषी स्थण्डिल एव केवले।
3) शिरीषपुष्यं न पुनः पतत्रिणः।
4) शरीरबद्धः पथमाश्रमो यथा।

V अ) पश्चनां शब्दानां सन्धिं विभज्य सन्धिनाम लिखत।

(5×1=5)

1) चैनाम्।	2) गिरीशः।
3) ध्रुवेच्छा।	4) ईप्सीतार्थं।
5) हिमालयः।	6) कृतोऽक्षसूत्रम्।
7) अयाचितोपस्थितम्।	8) मध्वरिः।
- आ) पश्चानां कियापदानां लकार-पुरुष-वचनानि लिखत।

1) निनिन्द।	2) अवाप्यते।
3) उवाच।	4) सन्ति।
5) जगाम।	6) करोति।
7) प्रकाशते।	8) करिष्यति।

(4)

36105

इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानां उत्तराणि लिखत।

(5×2=10)

अथ अर्थात् अर्थात् अर्थात् अर्थात् अर्थात् अर्थात्

Read the following passage and answer the following questions.

ऋतुराजो हि वसन्तः। निखिलमिदं जगत् चारूतरं सम्पद्यते वसन्ते। हेमन्ताक्षिलष्टा चेयं वसुन्धरा पुनः नवीभवती। अहो रमणीयता किसलयानाम्। मधुरिमा पुष्पाणां, सरसता फलानाम्, सरोवरे कमलानि विकसन्ति। भूमरा: गज्जन्ति। पञ्चमं कूजन्ति पिकाः। प्रसन्नं वहन्ति नद्यः। वायुः मन्दं मन्दं प्रयाति। प्रसन्ना प्रतिभाति दिक्सम्पत्॥

प्रश्नाः

- 1) वसन्तः कः?
 - 2) हेमन्ताक्षिलष्टा का?
 - 3) कमलानि कुत्र विकसन्ति?
 - 4) पञ्चमं के कूजन्ति?
 - 5) वायुः कथं प्रयाति?
-